

Dosarul nr. 2ra-935/22
2-21065281-01-2ra-04072022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. S. Lazari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

10 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ivan Dodon, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Dodon împotriva Primăriei comunei Puținței și Consiliului comunal Puținței, raionul Orhei cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ivan Dodon și a fost menținută hotărârea din 17 septembrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Central,

constată:

La data de 04 mai 2021, Ivan Dodon a depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, împotriva Primăriei comunei Puținței și Consiliului comunal Puținței, raionul Orhei cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 03 noiembrie 2020, Primăria comunei Puținței, raionul Orhei, în cadrul ședinței Consiliului comunal Puținței, a organizat procedura de vânzare prin licitație a dreptului de arendă asupra terenului cu destinație agricolă din domeniul privat al administrației publice locale, cu suprafața de 15,4877 ha, nr. cadastral XXXXX și bonitatea solului de 32 %.

Ivan Dodon a menționat că a fost desemnat câștigătorul licitației. În baza procesului-verbal nr. 4 „privind rezultatele licitării”, a fost obligat să achite prețul licitat de 27 760 de lei, să semneze contractul de locațiune și să înregistreze dreptul de locațiune funciară în registrul de publicitate.

Reclamantul a relatat că la 25 noiembrie 2020, ca urmare a achitării sumei de 27 760 de lei prin transfer bancar pe contul Primăriei com. Puținței, s-a purces la semnarea contractului nr. 223 din 25 noiembrie 2020 de locațiune funciară. Ulterior, după semnarea contractului de locațiune funciară, urma a fi întocmit actul de primire-predare a lotului de teren agricol, care urma a fi semnat de către primarul com. Puținței și reclamant, în calitate de câștigător al licitației, după care, ambele părți necesită să se prezinte la Serviciul Cadastral Orhei, pentru înregistrarea dreptului de locațiune asupra terenului.

A susținut că Primăria com. Puținței, în persoana primarului, s-a eschivat de la obligația corelativă de a înregistra contractul în registrul bunurilor imobile. Mai mult ca atât, prin decizia din 16 februarie 2021 a Consiliului comunal Puținței, au fost anulate rezultatele licitației. Însă, până în prezent, pârâții nu i-au restituit suma de 27 760 de lei achitată în contul licitației.

A indicat că la 19 martie 2021, a expediat în adresa Primăriei com. Puținței o somație, prin care a solicitat restituirea sumei de 27 760 de lei și achitarea dobânzii de întârziere în sumă de 239,23 de lei. Somația a fost recepționată de către pârâtă la 06 aprilie 2021. În răspunsul din 13 aprilie 2021, Primăria com. Puținței a menționat că va achita sumele cerute, însă, are nevoie de un termen suplimentar de 10 zile calendaristice. După expirarea acestui termen, Primăria com. Puținței nu a achitat suma de 27 760 de lei și dobânda de întârziere.

Reclamantul a declarat că prin acțiunile pârâților, i-a fost cazat prejudiciu moral, fiindu-i încălcat dreptul de a nu fi posedat de atributele proprietății.

A solicitat încasarea în mod solidar de la Primăria com. Puținței și Consiliul comunal Puținței în beneficiul său a sumei de 27 760 de lei cu titlu de prețului bunului adjudecat la licitația cu strigare din 03 noiembrie 2020, a dobânzii de întârziere în mărime de 1869,54 de lei pentru perioada 17 februarie 2021 – 15 septembrie 2021, a sumei de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 de lei - cheltuieli de asistență juridică, 985,95 de lei - taxă de stat și 11,15 lei - cheltuieli de corespondență.

Prin hotărârea din 17 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat din contul Primăriei com. Puținței în beneficiul lui Ivan Dodon suma de 27 760 de lei, cu titlu de prețului bunului adjudecat la licitația cu strigare din 03 noiembrie 2020, suma de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 832,80 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La data de 17 septembrie 2021 Ivan Dodon, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, a declarat apel împotriva hotărârii din 17 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 06 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ivan Dodon și a fost menținută hotărârea din 17 septembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere este neîntemeiată, deoarece raportul material litigios derivă la caz

nu dintr-o obligație pecuniară asumată de pârât, dar din întoarcerea unei executări ca urmare a declarării nulității actului juridic și anume, a deciziei de petrecere a procedurii de licitare. Respectiv, prin scrisoarea din 13 aprilie 2021, Primăria com. Puținței a recunoscut necesitatea restituirii sumei achitate de 27 760 de lei, însă, din cauza remanierii bugetului local, fiind o instituție bugetară, a cerut acordarea unui termen pentru restituirea sumei. Prin urmare, în opinia instanței de judecată, neexecutarea obligației în termenul pretins de reclamant, este justificată.

Astfel, instanța de apel a menționat că legea oferă reclamantului dreptul de a pretinde despăgubiri sub forma dobânzii de întârziere, pentru a putea beneficia efectiv de aceste despăgubiri, însă, potrivit art. 901 alin. (1) din Codul civil, doar atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația. Mai mult ca atât, în instanța de apel intimatul a confirmat că suma de 27 760 de lei deja a fost restituită lui Ivan Dodon.

Cu referire la pretenția lui Ivan Dodon privind repararea prejudiciului moral, Curtea de Apel Chișinău a indicat că aceasta întemeiat a fost respinsă de instanța de fond, deoarece conform art. 1998 alin. (1) din Codul civil, prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune, se repară doar în cazurile prevăzute de lege. Nerestituirea în termen a sumelor ce au fost achitate de către Ivan Dodon nu poate fi considerată ca fiind un temei ce justifică repararea prejudiciului moral, în condițiile speței date.

La data de 17 iunie 2022 Ivan Dodon, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat interpretarea în mod eronat a legii de către instanța de apel.

A menționat că instanțele de judecată neîntemeiat au respins pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, deoarece, din cauza că banii nu au fost restituiți imediat, Primăria com. Puținței s-a folosit ilegal de suma de bani primită și a cules fructele banilor în lipsa unui drept prevăzut de legislație. Mai mult ca atât, instanțele de judecată au ignorat faptul că rezultatele licitației au fost anulate la inițiativa intimaților, iar, recurentului nu i-au fost imputate careva acțiuni sau inacțiuni din care căroră s-a anulat contractul de arendă.

Recurentul consideră că argumentul invocat de instanța de apel, precum că intimata este o instituție bugetară, nu constituie temei de a scuti Primăria com. Puținței de plata dobânzii de întârziere.

A afirmat că privarea de proprietate privată, banii transferați în contul primăriei și aflați nelegitim în proprietatea acesteia începând cu 16 februarie 2021, a avut loc cu încălcarea prevederilor legale, fapt pentru care Primăria com. Puținței urmează să-l despăgubească. La fel, quantumul prejudiciului moral se fundamentează pe suferințele morale provocate atât lui, cât și familiei acestuia, anume din motivul privării de o sursă de venit pe o perioadă îndelungată, în situația în care societatea era lovită de situația pandemică.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 06 aprilie 2022. Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului și a reprezentantului acestuia la 07 iunie 2022, conform scrisorii de însoțire nr. 4529 (f.d. 212, volumul I), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la 17 iunie 2022, este în termen.

La 04 iulie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa Primăriei și Consiliului com. Puținței, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 16, 18, volumul II).

Prin referința depusă la 25 iulie 2022, Primăria com. Puținței a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ivan Dodon, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Ivan Dodon, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ivan Dodon, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ivan Dodon, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic